

ÜZENET

XLV évfolyan
1996. 4. szám.

A VENEZUELAI MAGYAR, EVANGÉLIUMI KERESZTÉNYEKHEZ

1996

é v e

József, az ács

Reményik Sándor verse

**utolsó két sora valóban
helyes. Az Evangélium
csupán annyit ír Józsefről:**

JÓZSEF, AZ ÁCS, ISTENNEL BESZÉL

Magasságos,
Te tudod: nehéz ez az apaság,
Amit az én szegény vállamra tettél.
Apja volnék, — és mégsem az vagyok.
Ez a gyermek... ha szemébe tekintek,
Benne ragyognak nap, hold, csillagok.
Anyja szemei s a Te szemeid,
Istenem, a Te szemeid azok.
Gyönyörűséges és szörnyű szemek,
Oly ismerősek, s oly idegenek...
Ez az ács-műhely... ezek a forgácsok...
Mit tehettem érte?... mit tehetek?
Én tanítottam fogni a szerszámot,
Mégis rá fogják majd a kalapácsot.
Úgy félek: mi lesz?
Most is ki tudja, merre kóborog,
Tekintetétől tüzet fog a műhely,
Tüzet fog a világ, s egyszer ellobog.
Ó, jó volt véle Egyiptomba futni
S azután is óvni a lépteit,
Fel a templomig, Jeruzsálemig,
Míg egyszer elmaradt...
Ó, jó volt, míg parányi rózsaujja
Borzolta szürkülő szakállamat,
Ezüst nyomot hagyott már akkor is,
Komoly nyomot parányi rózsaujja.
S most olyan más az útja...
Vezetném és Ő vezet engemet.
Csak azt tudom, a Te utadon jár,
Magasságos,
De ki tudja a Te ösvényedet?
Te vagy az atyja, — én senki vagyok,
Az Evangéliumban hallgatok,
S hallgat rólam az Evangélium.

„ Igaz ember volt. ”

" Igaz ember volt."

József, az ács, a karácsonyi történet néma szereplője. Csak hallgat igen népszerűvé lett felesége mellett, de inkább háta mögött.

Amikor az Úr angyala álmában neki megjelenik, hallgat a szavára és engedelmeskedik: elveszi jegyesét. Aztán megint álmot lát, majd teszi, amit az angyal parancsol: elmenekülnek Egyiptomba. Harmadszor is lát jelenést és kap utasítást: mehelnek haza. S hazamennek.

Ennyi. De egyetlen szavát sem jegyzik az Evangéliumok. Csupán megjegyzik róla: "Igaz ember volt." (Mt 1,19)

Még egyvalaki van, akiről így nyilatkoznak: Jézus. "Ez az ember valóban igaz ember volt,"- mondják róla a kereszten. (Lk 23,47)

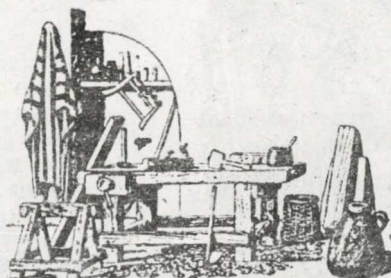
S ebben a Fiú Józsefre, az ácsra ütött.

Okos emberek nagyon kellenek e világba, ahol a buták mintha egyre többen lennének. Olyan értelmes emberek, akik értik a dolgokat s a világot, melyben élünk. Tanultak és intelligensek, és fejüket használók. Nem vitás ugyanis, hogy okos emberek nélkül nem haladna előre a világ.

Ugyanakkor ellenben igaz emberek nélkül meg elpusztulna.

Szimpatikus nekem József, az ács,

aki igaz ember volt.

Szép emberek is nagyon kellenek e világba. Nők és férfiak, lányok és fiúk. Egészséges emberek, akikre a sok elpuhult, elsatnyult és a bűnbe és szenvedésbe belefáradt szegény ember jóleső érzéssel néz: milyen szépek is!

Nem vitás, hogy szép emberek nélkül szürkébb és unalmasabb lenne a világ.

De igaz emberek nélkül elpusztulna.

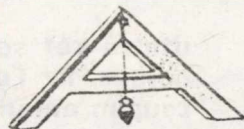
Szimpatikus nekem József, az ács,

aki igaz ember volt.

Mintha igazságtalan és igaztalan világunkról, hamis és hamisított értékeinkről, nem-kegyes, hanem kegyetlen korunkról írná Pál apostol: "Nincs, aki értse, nincs, aki keresse Istent. Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak és nincs, aki jót tegyen, nincs egyetlenegy sem. Nincs igaz egy sem." (Rm 3,10)

Talán megfélemedezett Jézusról, meg Józsefről, az ácsról,

aki igaz ember volt.

Különböző karácsonyok (Részletek egy naplóból)

ESZTERGOM 1944 dec.3.Vasárnap

Éppen ma egy hete,hogy "elszegődtem" az 5-ös nagyváradai csapatkórházhoz. Apunak egy barátja vitt be. Önkéntes ápolónő vagyok.Valahol ,valahogyan hasznosítani kell magam.Valamit csinálni,hogy kevesebb idő maradjon a gondolkodásra: hogy mi is lesz velünk? Ömlik a sebesült.Állítólag az utolsókat már Pest alól hozták.

ESZTERGOM 1944 dec.17

Budapesten vannak az oroszok.Minden próbálkozásunk,hogy tovább tudjunk jutni, teljesen kilátástalan. Engem,egyedül,a katonai kórház (holnap indul) kivinne,de szóba se jöhet!

VÉNEK 1944 dec 17.

Holnap lesz egy hete,hogy második számú menekülésünk megkezdődött.Megismerkedtünk a Dunaparton és nagy tanácskozásokat folytattunk egy Rosenpreiss nevű német kapitánnyal.Egy aknakutatóhajón járja a Dunát és megy fel Bécsbe.Hajlandó volt felvenni a tíz erdélyi menekültet.

KOMÁROM 1944 dec. 20.

Vissza kellett jönni Komáromig.A németek csomagokat szednek fel,mi meg gyümölcsöt és pálinkát vettünk nekik.Nagyon rendesen viselkednek velünk.Azt hittük, hogy a nyitott "sleppen" fognak szállást adni nekünk,de a tiszték átadták szobáikat a három nőnek és két gyereknek,a főszakács pedig a férfiaknak adta a szobáját.Ők a legénységgel aludtak.

DUNARADVÁNY 1944 dec.21.

Gyönyörű időnk van.Olyan,mintha kora őszen lenne;de azért hideg.A németek nem örülnek a tiszta időnek,félnék a bombázástól...én meg az aknáktól. Vajjon igaz-e,amit Komáromban beszéltek:a németek mindent elszednek a határon s hogy a háború után 10 évig kell Németországban maradni,ledolgozni,hogy beengedtek? Állítólag Pozsonynál kiütéses tífusz és határzárlat van??

1944 dec.22.

Átjöttünk a határon.Semmit el nem vettek és nincs tífusz sem. Nagyon bántott,hogy amikor átjöttünk a határon,mind a három tiszt,akik is az U-Bootról,a tengeralattjáróról jöttek,haptákba kapták magukat és gratuláltak egymásnak,hogy elhagyták a Balkánt és újra Európában vannak!

BÉCS, 1944 dec.24.

Még mindig a hajón vagyunk. Lehetetlen bármi szállást is kapni Bécsben. Horst, a kapitány, hallani sem akar arról, hogy kitegyen bennünket a partra. Nagyon szép; de nekik jön a parancs egyik percről a másikra és tovább kell menni.

Esté 8 óra 30 perc. Először bombázzák Bécsset. Állítólag tévedésből. Le kellett rohannunk a hajóról, aminek ki kellett menni a kikötőből. Senkitől sem tudtunk még elköszönni sem. Apu és Lajos 5 órán keresztül vigyáztak a parton: a csomagokra, összefagyva, amíg ki nem jöttünk a légóplincéből.

Karácsonyeste! A jó Isten megsegített bennünket! Mindnyájan élünk és átjutottunk Ausztriába; jóra, vagy rosszra... csak a jó Isten tudja!

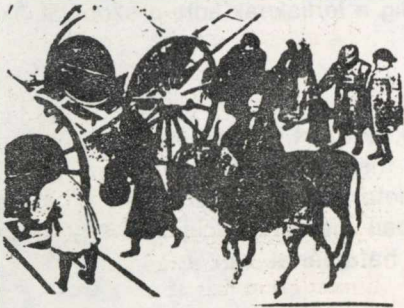
1945 dec.22. INNSBRUCK

Két nap múlva megint Karácsony. Nagyon hideg van. Nagyon nehezen tudunk fűteni. Német foglyokat cipelnek teherautókon a marocói katonák. Vékony kis ingekben, rövid nadrágban, ahogyan hozták őket a Szaharából. Ezeket a szerencsétleneket is úgy várják valahol hazafele, ahogyan mi várjuk tehetetlenül, minden hír nélkül Mityut! Második karácsonyunk Németországban.

1946 dec.25 INNSBRUCK

Még egy karácsony Innsbruckban! Bele kell bolondulni, olyan kilátástalan minden. Nagy futás volt az elmúlt napokban: élelmiszer- kiváltás. Nagynehezen sikerült összeszedni karácsonyi ajándékaimat. Természetesen mindent "csencselve". Három huzat ágyneműm ment rá. Anyunak egy sál, Apunak cigarettapapír, Mityunak egy pulóver volt a nagyszerű ajándék.

Ünnep első napján templomban voltunk. Egy katolikus pap tartott szentmisét. Egyáltalán nem karácsonyi beszéd volt. Senki nem is érzi a szeretet és béke ünnepét. Behúnyt szemmel és süketen kellene járni ebben a mai világban, hogy valami karácsonyi hangulatot érezzen az ember. Rettenetes hideg volt a templomban. "Zu Fuss" hazafelé azt hiszem, megfáztam. Évák voltak nálunk ebéden. Ők is az utolsó holmijaikat adják el!

CARACAS 1947 Karácsony

Úgy néz ki, hogy Mityut is elengedik a papok Karácsonyra. Én már 3 napja itthon vagyok Barutaban a tanyán. Karácsony után új munkát kersek. Nem tudom, hogyan fogok harmóniumozni az istentiszteleten délután, négy éve már, hogy nem játszottam. Kölcsön kaptunk egy evangélikus templomot a város központjában. Még meg kell találjuk délután.

Sok-sok Karácsony jött még ezután. Pontosan 49. Neked is, nekem is!
Kisobb-nagyobb változatossággal mindnyájunknak ugyanaz.
Az ényémet, amikor most itt leírom Nektek, csak azért teszem, hogy ne
bizonyodjon be velünk is, hogy : "minden elmúlt idő szebb volt a mainál!", meg hogy
"Haj, azok a régi szép idők!"

Nagyon sok nehéz időn és sok mindenben mentünk keresztül, de Isten akaratából
mégis itt vagyunk!

1996. Itt vagyunk CARACASban és Karácsonyra készülünk.
Nem fehér karácsonyra, hópelyekkel, talán hófúvással, faggal, hideggel, hanem
tűző nappal, "triki-traki"-val, tűz-hús halottal a
hétvégen, droggal, bizonytalansággal, inflációval... DE ITT VAGYUNK ES KÉSZÜLÜNK
A KARÁCSONYRA.

Eszedbe jut-e néha, hogy Isten akaratából hányan nem jutottak el ideig?

Ne engedjük, hogy mindaz, ami körülöttünk van, elvegye tőlünk a karácsonyi
ünnepek igazi értelmét!

Készüljünk a SZERETET és BÉKE ünnepére.

Készüljünk, mert JÉZUS ,a megszületett, békét, nyugalmat és szeretetet hoz a
jóakarátú embereknek.

Találjuk meg ebben a nyugtalan, békétlenül forrongó világban lelkünk békességét
és a Karácsonyt.

Hogy mi a mai ember életében a Karácsony? Erre csak egyetlen szóval tudnék vá-
laszolni: CSODA.

Gondolatokat, érzéseket, embereket megváltoztató csoda!

Ez a csoda abban áll, hogy mi hisszük 2000 év után is, hogy Isten a földi élet legna-
gyobb ajándékát, a Gyermeket ajándékozza nekünk. Tulajdon Fiát küldi le hozzánk.
Háborúkban, lázongásokban, forradalmakban áll az egész világ. A világ különböző
helyein ember ember ellen tör.

Imádkozzunk értük, de ne engedjük, hogy megakadályozzák azt, hogy elérjen
hozzánk a Karácsony csodája.

Jön a Karácsony, amikor mindenkinek otthona, élő, vagy elhalt szerettei jutnak
eszébe és kétszeres honvágya van annak, aki árva és idegenben van.

És mi itt vagyunk! Caracasban. És Karácsonyra készülünk. Tűző napon és "triki-
traki"-val.

Uj hazánkban, gyermekeink és unokáink hazájában.

Találjuk meg végre helyünket, csituljon meg áldott csendre a szívünk!
Így várjuk azt az éjszakát, mely a Gyermek születésével hosszú századokra
megszentelődött.

S majd mikor szerte a világban örömtűzek gyűlnak, ujjongó emberszívek
ölekezésétől lesz hangos az éjszaka... mi is nyugodt szívvel, szívünkben
békével, csináljuk éppen azt, amit jónak látunk.

Minden különösebb trauma, megerőltetés nélkül dobáljuk a triki-trakikat
unokáinkkal. Ünnepejünk tűzijátékkal, borral, vídámsággal...,

vagy ünnepejünk úgy, ahogy a költő mondja:

"Harang csendül / Ének zendül / Messze zsong a hálaének /

Az én kedves kis falumban / Karácsonykor / Magába száll minden lélek."

S bárcsak úgy lenne, ahogyan folytatja: "Egy erő hatná át

A nagy Mindenséget, / Nem volna más vallás / Nem volna csak ennyi / Imádni az
Istent / És egymást szeretni."

Boldog, békés karácsonyi ünnepeket kívánok Mindnyájunknak

Eva Nyerges de Matute

VASÁRNAPI ISKOLA minden vasárnap
a 9 órás istentisztelettel párhuzamosan a
lelkészlakáson.

Hívjuk ...és hozzuk a gyerekeket!

Karácsony estéjén
szépem vigadjanak
Első óráiba
békével jussanak

Valahány háznak

lakosai vannak

Az Isten áldása

térüljön magukra

Az Isten áldása

térüljön magukra

1. feloldó biblikus zarándoklat

Köszönöm mindnyájatok
munkáját, lelkességét: *Éva*

Visszhangok a 44.-ik Őszi Vásárról

"Magán a vásáron nyolcvanan dolgoztunk,de előtte még mások is segítettek. Köztük voltak katolikusok is." (Nerges Aliz)

"Reméljük,a vásár bevételéből idén még több jut az elesettek segítésére,mert ahogy többet kaptunk,többet is kell adnunk." (Fedor Joli)

"A konyhai teendők mindíg csak a legutolsó pillanatban végezhetők el.Most 600 személyre főztünk,de legalább még száz elfogyott volna." (Marton Aranka)

"Én csak az ötleteket adtam,de Nóra charmején múlt,hogy a szponzorok adakoztak. A venézek nagyon jószívűek.A sorsjegyekből 871ezer Bs jött be,de érdemes tudni,hogy a kisorsolt tárgyak értéke ennek legalább ötszöröse.(Ottmár Nuni)

"Minden évben félünk,hogy nem fog sikerülni s lám,csak sikerült.A többi gyülekezet vásárán maguk a tagok sokkal kevesebbet dolgoztak s a vendégárúsok is drágán adtak,így azok hangulata ridegebb.Náluk ellenben a férfiak többet segítettek,ami nálunk nem jellemző." /Matute Éva)

"A vásáron már nem csináltam semmit,csak egész nap szaladgáltam.Nekem fontosabb volt az előkészületi idő,a sok nevetés főzés-sütés közben,meg az izgulás a rifák összegyűjtésekor." (Józsa Judit)

"A vásáron először részvevő táncsoport tagjai nagyon élvezték a nem-színpadi,hanem természetes közeget s jövőre még többet adnak elő." (Györy Ildikó)

"Én mindig a pénztárból nézem,milyen sokféle ember fordul meg,amivel nem csak Nőegyletünk,hanem egyházunk híre is szertemegy az országban,biszen sok vidéki is volt." (Sándor Gizella)

"Nagyon tetszett,hogy végre sikerült rendesen megnyitni a vásárt három rövid köszöntővel pontban 10-kor.Előtte a templomba irányítottunk mindenkit."(Nerges Aliz)

"A Nőegyleti Vásár nem csak gyülekezetünk,hanem az egész venezuelai magyar kolónia legnagyobb szabású megmozdulása.Egy venéz fejében a "magyar" azonos az Őszi Vásárral." (Kovács Gabi)

"Utánanézttem,hogy 44 éve 3216 Bs-t forgalmaztunk,azaz kb.1000 dollárt s az utolsó fillérig bel és külföldi segélyezésekre fordítottuk.Jó hagyomány. "Matute Éva)

"93 évesen,már 40 éve csinálom,mert nagyszerű dolog adni.Amíg csak látni tudok addig folytatom a pingálást." (Apt Éva)

"Szállítottam,festettem vagy 40 sámlit és székelt,mind elkelte.Legszívesebben a matyó és kalocsai mintát festem." (Sennyey Magdi)

"Még Gadányi Erzszi kézilányaként tanultam meg nagyban főzni,pedig, nem is szeretek.Az ellenben biztos,hogy ha az emberek nem vásárolnak is,enni azért esznek,különösen finomat." (Dózsa Hanna)

"Mégfogadtam,hogy otthon fél évig nem csinállok nokedlit,mert nokedlimérgézet kaptam;velem mindíg ezt csináltatják,mintha én lennék a törzskönyvezett nokedliszaggató" (Mórocz Csicsér)

"A szombati nagy felfordulás sokkal érdekesebb volt,mint a vasárnap,amikor egész nap csak kávé kellett árulnunk." (Kálnay Lóri-Bízik Hanna)

A vásáron is a templomban kiműt gazsó-féle faldók a lelkesi Hivatalban megrendelhetők!

Karácsonyi meditáció Isten hajléktalanságáról

Elhangzott a Magyar Ház T.T. rendes ülésén
1996 december 12.-én

Az a bizonyos betlehemi istálló -mondják a régészek-nem amolyan helyre kis toldalékocská volt a karavánszeráj végén, ahogy illik, hanem a partoldalba vájt üreg:barlangféleség.

Az a bizonyos sírhely, ahova a betlehemi istálló já:zlában születettet arimátiai József eltemeti, az sem sírgödör volt, ahogy illik, hanem a partoldalba vájt üreg:barlangféleség.

Vajon az evangélisták, amikor leírták Jézus születésének és eltemetésének körülményeit, tudatában voltak-e annak, hogy ezzel egy "barlang-motívum"-nak nevezhető keretbe helyezték Jézus életét? Mit akartak ezzel kifejezésre juttatni ők, avagy Isten?

A barlang-odu ugyanis nem ház.

A "ház"-ban az ember "lakik". A házban rotyog az étel, az embert körülveszik szerettei és műtyürjei. A házban az ember jól érzi magát, otthon van.

A barlangban az ember meghúzza magát. Az hideg s rideg. Legfőljebb szükségszállásnak jó, átmenetileg.

Amíg az ember aztán végre hazaérkezik.

János evangélista nem csak Jézus születését, hanem egész életútját így foglalja össze: "Közöttünk lakozott." A fordítás nem fejezi ki a görög eredeti értelmét, ami u. i. "sátorozott"-at jelent. Ez lenne a helyes: "Közöttünk vert sátrat." Egy kis időre, vándorlása közben, átmenetileg.

Aztán szedte a sátorfáját s elment haza.

Máskor megkérdezik tőle: "Hol van a lakásod?" Ez a fordítás is elégtelen. Inkább valahogy így: "Hol időzöl?" Éppenséggel, jobb híján. Már ők is megéreztek Jézus e földön való otthontalanságát, egész ittartózkodásának átmenetiségét. Ahogy János fogal-

maz: "Saját világába jött és az övéi nem fogadták be." De Jézus maga is azt mondja sok szabadégalatti éj után: "A rókáknak van barlangjuk és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania..."

Ez a "nem fogadták-be-motívum" ott kezdődött Betlehemben. Ha az a szegény moteltulajdonos tudta volna, mily híressé válik majd a szakadt "szentszülepár", biztos csak talált volna egy üres szobát. De nem tudta. Biztos nem járt vasárnapi iskolába. Bárparászor csak ott lehetett, mert az istállót mégiscsak megengedte, ha már a házat nem.

Nekünk van egy házunk.

A korakeresztény hagyomány Jézus kivetettségét és kirekesztettségét még színesíti is azzal, hogy jöttmentek közt született, hajléktalan pásztorok imádták, majd nem csak hajléktalan, hanem hontalan is lett. A család Heródes haláláig Egyiptomba kényszerül emigrálni, ahol még ha az ottani zsidó kolóniában elrejtőzhet is, átélhetik mindazt a keserűséget, amit mindnyájan jól ismerünk.

Hiszen arról van szó, hogy noha itthon vagyunk, már nem vagyunk otthon. Kétszeresen nem. Sem Magyarországon, ahonnan jöttünk, sem Isten Országában, ahonnan eredtünk. E világba vettünk egy időre, de a honvágy mardos. Berendezkedtünk "mintha", ugyan, mi más tehető? Ki ne tudná azonban, hogy mindez csupán nosztalgia és az eredeti mennyei otthon utáni honvágy?

Arról van szó, hogy noha itthon vagyunk, mégsem vagyunk még otthon. Egy más ország -e világ- polgáraiként minden akklimatizálódásunk ellenére is egy kissé mindig idegenként. Jövevényként és zsellérként, a long ways from home, nem lévén e Földön "maradandó városunk" /Zsid 13,14).

Jézus önmagát-azonosítása kétirányú. Egyszerre azonosítja magát az emberrel és az ISTENNEL. Identifikálja magát a nyomorult emberrel és a teremtő Istennel. "Aki egyet is befogad ezek közül, az engem fogad be... és aki engem befogad, az nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elküldött." (Mk 9,37) Istent.

A hajléktalan Istent.

Jézus sorsa így nem csak az ember sorsa, hanem Isten sorsa is e világban. Isten kitaszítottasága, hajléktalansága ebben a világban, teremtményei között.

Jézus kóborlása és otthontalansága jelzi az Atyaisten kóborlását és otthontalanságát e világban. Mint egy kellemetlen koldus, furcsa idegen. Távoli, más-világból

érkezett különös jövevény, valami más értékrenddel, más kultúrával, más hagyománnyal. Ugyan, mit keres itt? Köztünk, e világ bennszülöttei közt?

Nem is bírtuk ittlétét sokáig. Nagypénteken visszaküldtük, ahonnan jött. Oda. Oda, ahol az ő Atyja házában sok hajlék van. Ahol helyet készít állítólag nekünk. (Jn 14,2)

Nekünk, "örökkévaló mennyei házunkban" (2Kor 5,4), ahol talán egymásra talál és végre otthonra lel az e világban hajléktalan ember és e világból kivert Isten.

